

Tässä ovat Suomen parhaat terveyskeskukset

Terveyskeskus toimii hyvin ainakin Kuusamossa, Haminassa, Rääkkylässä ja Naantalissa. Parhaana alueena pidetään Etelä-Karjalaa.

5.11.2012 klo 6:07 | päivitetty 5.11.2012 klo 7:36

http://yle.fi/uutiset/tassa_ovat_suomen_parhaat_terveyskeskukset/6357493

uomesta löytyy 12 terveyskeskusta, jotka eivät raportoi mistään ongelmista potilaiden hoitopääsystä.

Tämä tarkoittaa, että terveyskeskukseen saa hyvin yhteyden, lääkäriä on aina saatavilla, lääkärille pääsee alle kahdessa viikossa, hoitajalle alle kolmessa päivässä ja kaikki lääkärinvirat on täytetty.

Kaikki paikkakunnat ovat pieniä tai keskisuuria. Isot kaupungit eivät menesty, osin siksi, että yksittäisiä terveysasemia ei ole eroteltu. Esimerkiksi Helsinki lasketaan THL:n tilastossa yhdeksi terveyskeskukseksi, vaikka sillä on 26 terveysasemaa, joista moni on suurempi kuin pienen kunnan terveyskeskus.

Nopea hoitopääsy ei näytä riippuvan siitä, kuinka edullinen tai kallis terveyskeskus on veronmaksajille.

Kun verrataan kuntien terveystoimia ja hoitopääsyä, esimerkiksi Kokkolassa, Säskylässä ja Ranualla kulut ovat suuremmat kuin muualla maassa, Hämeenkyrössä taas pienemmät. Top12-listalla yksi on ulkoistettu, Rääkkylä.

Edistyksellinen Etelä-Karjala

Oheisista kartoista näkee, että perusterveydenhuolto toimii mallikkaasti Keski-Pohjanmaalla ja Etelä-Karjalassa. Verrattain hyvä tilanne on muun muassa Pohjois-Savossa, Päijät-Hämeessä ja Satakunnassa.

Kun kysytään asiantuntijoilta, missä terveydenhuolto on kaikkiaan järjestetty hyvin, Etelä-Karjalan esimerkki saa eniten mainintoja.

Etelä-Karjalassa tehtiin oma sote-uudistus vuonna 2010. Erikoissairaanhoidon, terveyskeskusten ja sosiaalitoimen yhdistettiin kahdeksassa kunnassa. Imatra jäi Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimen ulkopuolelle.

Tulokset ovat olleet pääosin hyviä. Mielenterveysjonoja on purettu ja vanhusten laitoshoidon sijaan, että alueen terveysasemat ovat erikoistuneet eri sairauksien kuntoutuksiin.

Ensi vuonna Lappeenrantaan valmistuu talo, jonne kootaan kaikki lasten ja nuorten palvelut. Saman katon alle muuttavat perheneuvola, opiskeluterveydenhuolto, lastensuojelu sekä lapsi- ja nuorisopsykiatria.

- Joka kunnalla on oma neuvola ja lastensuojelu ja psykiatria eri hallinnossa, vaikka hoidetaan samojen lasten ja perheiden asioita. Meillä ei ole pulaa resursseista vaan yhteistyöstä, perustelee Pentti Itkonen,

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimintajohtaja.

Ei paras, vaan vähiten huono

Samanlaisia viritelmiä on muuallakin. Keski-Pohjanmaalla piiri- tai maakuntamallista on samoin saatu etuja. Lääkäripulaa on pystytty paikkaamaan ja lääkäreitä houkuttelemaan, kun yksi iso työnantaja koordinoi koko alueen lääkäritilannetta.

Myös Hämeen kuntien yhteistyö saa kiitosta asiantuntijoilta. Päijät-Hämeessä ja Forssan seudulla erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon raja-aitoja on kaadettu ja päällekkäistä työtä purettu. Pohjois-Savossa terveyskeskuksia on perinteisesti rahoitettu hyvin, mikä näkyy myös hoitopääsyttilastoissa.

Etelä-Karjalallakin on ongelmansa, muun muassa lääkärivajetta, ja siksi sen terveyskeskukset eivät yllä ihan parhaimpien listalle. Myös kuntien maksuosuuksista väitellään.

Terveyspalvelujen paremmuuden mittaaminen onkin vaikeaa. Kokemus hoidon laadusta on eri asia kuin kuinka nopeasti hoitoon pääsee tai kuinka kalliisti hoito tuotetaan.

Ala on myös herkkä kritiikille: potilasta ei ehkä lohdata että muualla joku odottaa lääkäriä vielä pidempään. Todellisuudessa alueet kilpailevat siinä, mikä on "vähemmän huono" kuin toinen.

Kelan toimisto sairaalaan?

Etelä-Karjalassa on suuria visioita. Jo pari vuotta syrjäkylillä on kiertänyt terveysauto, mutta viime aikoina kyytiin ovat hypänneet myös Kelan ja työvoimatoimiston edustajat. Kela ja työkkäri voisivat Itkosen mukaan tuoda toimistonsa sairaalaankin.

- Ihmisen asioita pitäisi ratkaista kerralla samassa asiakastilanteessa. Esimerkiksi vaikeasti työllistyvä on usein myös masentunut, mikä taas aiheuttaa Kelalle lääkekustannuksia, Pentti Itkonen kuvaa.

Suunnitelmissa siintää myös "terveyskeskusrekka", jossa voisi olla mukana röntgen-laitteet.

Yhteistyökään ei auta, jos terveyspalveluiden kysyntää ei saada alas, esimerkkipiirin johtaja painottaa. Tärkeintä olisi panna paukkuja jatkohoitoon, kuntoutukseen ja ensiarviointiin, ettei potilas ajaudu takaisin - tai alun perinkään - palvelujärjestelmän rattaisiin.

"Ei poliitikoille, vaan kansalaisille"

Jos hallituksen alkuperäinen sosiaali- ja terveystuudistusesitys toteutuisi, Etelä-Karjalan piiriäkin uhkaisu lakkautus. Piirin väestö on 132 000 asukasta.

- Muidenkin alueiden kannattaisi vakavasti miettiä sitä integroinnin hyötyä mikä meillä on saatu. Tätä ei tehdä poliitikoille vaan kansalaisille, jotka tarvitsevat palveluita. Siksi toivoisin, että tässä olisi mukana mahdollisimman vähän politiikkaa ja mahdollisimman paljon asiantuntemusta, Itkonen kuittaa.

Sara Rigatelli

Yle Uutiset

Lähteet:

Hoitoonpääsy perusterveydenhuollossa -tilasto, maaliskuu 2012, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Terveiden- ja vanhustenhuollon tarvevakioidut menot kunnittain 2010. Juttua varten on haastateltu asiantuntijoita THL:sta, sosiaali- ja terveysministeriöstä ja Kuntaliitosta.

[Näin terveyskeskusvertailu tehtiin](#)

Näin terveyskeskusvertailu tehtiin

5.11.2012 klo 6:07 | päivitetty 5.11.2012 klo 6:07

http://yle.fi/uutiset/nain_terveyskeskusvertailu_tehiin/6358633

Erikoissairaanhoidossa alueelliset erot ovat pienempiä kuin perusterveydenhuollossa, joten sairaalat jätettiin laskuista pois.

Vertailussa painotettiin hyviä tuloksia. Jos lääkärille pääsi alle kahdessa viikossa, sille annettiin kaksinkertainen painoarvo. Jos lääkärille pääsi 2-4 viikossa, se sai yksinkertaisen painoarvon. Jos lääkärille pääsy kesti alueella 5-12 viikkoa, luvulle annettiin nolla-arvo.

Eli: jos eteläkarjalaisista ajan sai alle kahdessa viikossa 79 prosenttia asukkaista ja 2-4 viikossa 21 prosenttia, Etelä-Karjala sai indeksiksi 89,5 ($2 \times 79 + 21 = 179 / 2 = 89,5$). Alueella jonotustilanne näyttää siis verrattain hyvältä.

Jos keskisuomalaisista vain 14 prosenttia sai aina halutessaan lääkärinajan ja 7 prosenttia jäi vaille aikaa kuukausittain tai harvemmin, Keski-Suomi saa tällä laskutavalla indeksiksi 17,5 ($2 \times 14 + 7 = 35 / 2 = 17,5$). Eli moni keskisuomalainen näyttää kärsivän ongelmasta.

Indeksien perusteella alueet ryhmiteltiin kartalle. Tulokset ovat suuntaa-antavia myös siksi, että ne perustuvat terveyskeskusten omiin ilmoituksiin ja 10 terveyskeskusta ei vastannut THL:n kyselyyn. Vastauksista ei voinut erotella yksittäisiä terveysasemia. Ahvenanmaa oli kyselyn ulkopuolella.

Sara Rigatelli

Yle Uutiset

Terveyskeskukset - Hoitopääsyttilasto maaliskuu 2012 (THL)

Sairaanhoitopiirit	Mikä on jonotusaika lääkärille, kun potilaalla on kiireetön vaiva			Kuinka usein on tilanne, että potilaalla todetaan hoidon tarve, mutta vastaanottoaikaa ei ole jostain syystä antaa			
	Kyselyn kartat poikkeavat toisistaan; siksi jommassakummassa sarakkeessa voi olla tyhjää						
	%						
	alle 2 viikkoa	2-4 viikkoa	5-12 viikkoa	Ei koskaan	Kuukausittain tai harvemmin	Viikoittain	Päivittäin
Etelä-Karjala	79	21	0	79	21	0	0
Etelä-Pohjanmaa	20	67	13	25	8	32	35
Etelä-Savo	32	6	62	6	32	6	56
HUS	10	57	32	44	13	26	17
Itä-Savo	0	0	100	0	100	0	0
Kainuu	0	100	0	0	0	100	0
Kanta-Häme	62	38	0	0	46	54	0
Keski-Pohjanmaa	100	0	0	71	29	0	0
Keski-Suomi	30	15	55	14	7	24	55
Kymenlaakso	15	85	0	15	3	31	50
Lappi	18	17	65	19	19	59	3
Länsi-Pohja				0	6	58	36
Pirkanmaa	67	33	0	4	35	6	55
Pohjois-Karjala	7	87	6	katso Kainuu			
Pohjois-Pohjanmaa	10	81	9	11	62	15	11
Pohjois-Savo	78	22	0	29	29	15	27
Päijät-Häme	45	55	0	18	82	0	0
Satakunta	60	40	0	8	74	18	0
Vaasa	0	82	18	0	52	48	0
Varsinais-Suomi	19	28	53	54	33	13	0

5.11.2012 klo 6:07 | päivitetty 5.11.2012 klo 7:36

http://yle.fi/uutiset/tassa_ovat_suomen_parhaat_terveyskeskukset/6357493